

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3333/2021
14.12.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Добриле Страјина, председника већа, Гордане Комненић и Драгане Миросављевић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Ружица Стојилковић, адвокат из ..., против тужене Општине Бела Паланка, коју заступа правобранилаштво Општине Бела Паланка, ради поништаја решења, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 949/2021 од 16.09.2021. године, у седници одржаној дана 14.12.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужене и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Апелационог суда у Нишу Гж1 949/2021 од 16.09.2021. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Пироту П1 178/18 од 05.11.2020. године, усвојен је тужбени захтев тужиле и поништена као незаконита: решење начелнице Општинске управе Општине Бела Паланка број .. од 25.11.2016. године, којим је утврђено да је тужилца, запослена у Општинској управи Општине Бела Паланка на радном месту ... остала нераспоређена даном коначности решења, решење Жалбене комисије Општине Бела Паланка број .. од 05.12.2016. године, којим је одбијена као неоснована жалба тужиле изјављена на решење број .. од 25.11.2016. године, решење начелнице Општинске управе Општине Бела Паланка број .. од 07.12.2016. године, којим је отказан радни однос тужилци, јер је услед промена у организацији стекла статус нераспоређеног, а не може јој се обезбедити радно место у истом или другом државном органу са даном 07.12.2016. године и решење Жалбене комисије Општине Бела Паланка број .. од 22.12.2016. године, којим је одбијена као неоснована жалба тужиле изјављена на решење број .. од 07.12.2016. године, а тужена обавезана да тужилцу врати на рад и призна јој сва права на раду и по основу рада, као и да тужилци накнади трошкове парничног поступка у износу од 196.500,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности пресуде па до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 949/2021 од 16.09.2021. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужене и првостепена пресуда потврђена. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду, у смислу члана 408. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“, бр.72/11...18/20) и утврдио да ревизија није основана.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је била у радном односу у Општинској управи Општине Бела Паланка на неодређено време на пословима Начелник Општинске управе Општине Бела Паланка је 21.11.2016. године донео Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних места којим је укинута радно место и послови Чланом 20. предвиђено је да Правилник ступа на снагу даном добијања сагласности од стране Општинског већа општине Бела Паланка, која сагласност је од стране тог органа дата у писаној форми дана 21.11.2016. године. Решењем начелника Општинске управе Општине Бела Паланка број .. од 25.11.2016. године тужила је остала нераспоређена даном коначности овог решења. По жалби тужиле на то решење, Жалбена комисија је одбила жалбу тужиле као неосновану и потврдила наведено решење начелника. Решењем начелника Општинске управе од 07.12.2016. године, тужилци је отказан радни однос на радном месту ..., јер је услед промена у организацији стекла статус нераспоређеног, а не може да јој се обезбеди радно место у истом или другом државном органу. По тужилиној жалби на то решење, Жалбена комисија општине Бела Паланка донела је решење којим је одбила жалбу тужиле и потврдила решење начелника од 07.12.2016. године.

Полазећи од наведеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да тужена није доказала чињеницу да је Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних места од 21.11.2016. године ступио на снагу, те су применом члана 196. Устава Републике Србије оспорена решења поништена као незаконита и обавезана тужена да тужилцу врати на рад.

Имајући у виду утврђено чињенично стање правилно су нижестепени судови применили материјално право доносећи побијану одлуку о тужбеном захтеву у овој правној ствари.

Ревизијом тужене оспорава се изнето становиште нижестепених судови. Изнети ревизијски наводи представљају сопствено тумачење права од стране ревидента које нема правно утемељење у утврђеним чињеницама, па их Врховни касациони суд не прихвата, као основане.

Без утицаја су ревизијски наводи којима се указује на то да се нижестепеним пресудама залази у сферу нормативне контроле ради отклањања последице неуставности и незаконитости. Наиме, чланом 196. Устава Републике Србије

прописано је да се закони и сви други општи акти објављују пре ступања на снагу (ст.1.). Устав, закони и подзаконски општи акти Републике Србије објављују се у Републичком службеном гласилу, а статuti, одлуке и други општи акти аутономних покрајина, објављују се у Покрајинском службеном гласилу (став 2.). Статuti и општи акти јединице локалне самоуправе, објављују се у локалним службеним гласилима (став 3.). Закони и други општи акти ступају на снагу најраније осмог дана од дана објављивања и могу да ступе на снагу раније само ако за то постоје нарочито оправдани разлози, утврђени приликом њиховог доношења (став 4.). Са тим у вези, правилан је закључак нижестепених судова да је основ за доношење оспорених решења организациона промена, која би код тужене настала објављивањем Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних места број .. од 21.11.2016. године и која би се огледала у укидању радног места тужиље и послова Законитост ових решења је условљена чињеницом претходног објављивања и ступања на снагу поменутог Правилника, као општег акта, а за ступање на снагу, претходно је потребно да су испуњена два услова: први услов подразумева објављивање општег акта преко огласне табле, јавног гласила и сл, односно његово чињење доступним лицима на које исти треба да се примени и други услов, који подразумева протек одређеног времена од објављивања општег акта до тренутка његовог ступања на снагу и почетка примене, а који по правилу износи пуних 7 дана (општи акт ступа на снагу осмог дана од дана објављивања). Смисао и сврха временског периода од објављивања до ступања на снагу и почетка примене општег акта јесте да се лица на која се тај акт треба применити упознају са његовом садржином. Уколико општи акт није ступио на снагу у смислу напред наведеног тумачења члана 196. Устава Републике Србије, незаконито ће бити и решење, као појединачни акт донет на основу тог општег акта. Дакле, законитост решења, као појединачног акта, условљена је чињеницом ступања на снагу општег акта на основу кога се тај појединачни акт доноси. Како током поступка није доказано да је напред наведени Правилник ступио на снагу у смислу одредаба члана 196. Устава Републике Србије, то су оспорена решења донета на основу наведеног Правилника основано поништена од стране нижестепених судова, као незаконита. Следом, основан је и захтев тужиље за враћање на рад, јер се реинтеграција запосленог јавља као последица поништаја решења о престанку радног односа, у смислу члана 191. став 1. Закона о раду.

Неосновано ревидент указује у ревизији на то да су поништена решења донета на основу члана 64а. став 2. тачка б. и члана 65. Закона о радним односима у државним органима, будући да је током поступка утврђено да нису доказане промене у организацији и систематизацији радних места код туженог, јер напред наведени Правилник није ни ступио на снагу. Указивање туженог на то да је вршена ванредна контрола по пријави нераспоредених радника, као и да је записником о ванредном инспекцијском надзору спроведеном у Општинској управи општине Бела Паланка од 23.12.2016. године констатовано да је поступак стицања статуса нераспоредених радника, односно престанак радног односа запослених у Општинској управи општине Бела Паланка спроведен у складу са законским прописима, тичу се указивања на погрешно утврђено чињенично стање и битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку, а које истицање није могуће у ревизијском поступку, па ови наводи нису ни били од утицаја на другачију одлуку.

Неосновано ревидент указује на ненадлежност суда за расправљање о законитости спорних аката, а из разлога што Правилник, који представља основ за доношење истих није поништен. У смислу члана 22. став 3. Закона о уређењу судова основни суд у првом степену суди у споровима поводом заснивања постојања и престанка радног односа, као и о правима и обавезама и одговорностима из радног односа, накнади штете коју запослени претрпи на раду или у вези са радом, па су следом ови наводи ревидента неосновани.

Како се, дакле, ревизијским наводима не доводи у питање правилност другостепене одлуке, то је применом члана 414. став 1. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд одлучио као у изреци пресуде.

**Председник већа – судија
Добрила Страјина,с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**